

Finansutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelsskatt

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om överlåtelsskatt (RP 109/2017 rd): Ärendet har remitterats till finansutskottet för betänkande.

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Delegationen har hört

- lagstiftningsråd Jukka Vanhanen, finansministeriet
- konsultativ tjänsteman Mikko Huuskonen, arbets- och näringsministeriet
- utvecklingschef Jukka Hakola, Finlands Kommunförbund
- chefsekonom Eugen Koev, Akava ry
- skatteexpert Emmiliina Kujanpää, Centralhandelskammaren
- direktör Timo Sipilä, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- ekonomisk expert Helena Pentti, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- skatteexpert Sanna Linna-Aro, Företagarna i Finland rf
- chefsekonom Mikael Kirkko-Jaakkola, Skattebetalarnas Centralförbund rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- jord- och skogsbruksministeriet.

Inget yttrande av

- Skatteförvaltningen
- Finlands näringsliv rf
- Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf.

Betänkande FiUB 13/2017 rd

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om överlåtelseskatt ändras så att överlåtelseskatt inte ska betalas vid en sådan i inkomstskattelagen avsedd ändring av verksamhetsformen där en person som driver näring, utövar yrke eller bedriver jord- eller skogsbruk för att fortsätta denna verksamhet bildar ett aktiebolag vars aktier personen tecknar. Skattefriheten ska gälla såväl fast egendom som värdepappersegendom.

Dessutom ändras bestämmelsen som gäller den utredning om överlåtelse av fastighet som ska visas upp för inskrivningsmyndigheten. Enligt förslaget utgörs en tillräcklig utredning om att skatt inte ska betalas av en överlåtelsehandling för apportegendom som innehåller en specifikation över den egendom som omfattas av skattefriheten och den skattskyldiges försäkran om att det är frågan om en överlåtelse som uppfyller förutsättningarna för skattefrihet.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2018 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 2018.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

Syftet med propositionen är att utsträcka befrielsen från överlåtelseskatt vid ändring av företagsform till att omfatta situationer där en person som driver näring, utövar yrke eller bedriver jord- eller skogsbruk eller båda överför egendom till ett aktiebolag som fortsätter med verksamheten. I dag gäller denna skattefrihet bara samfund. Fysiska personer ligger därför utanför tillämpningsområdet för regleringen, även när det handlar om en sådan ändring av verksamhetsformen som har godkänts utan skattepåföljder vid inkomstbeskattningen. Propositionen kommer således att förenhetliga förfarandet och göra det lättare att välja en lämplig företagsform.

Den gällande regleringen påverkar viljan att bolagisera verksamheten särskilt bland dem som bedriver jord- eller skogsbruk, eftersom så gott som all egendom som hör till företagsverksamheten omfattas av överlåtelseskatten. Det handlar dessutom till centrala delar om fast egendom med en skattesats på fyra procent. Skatten bestäms också enligt de allmänna principerna utifrån egendomens verkliga värde, trots att man tillämpar balanskontinuitet och överför motsvarande avskrivningsgrund vid ändring av verksamhetsformen.

Utskottet anser att propositionen är motiverad och konsekvent i förhållande till inkomstbeskattningen och den skattemässiga behandlingen av samfund i fråga om överlåtelsebeskattningen. Det väsentliga är att egendomen överförs i enlighet med de synnerligen strikta kriterierna för ändring av verksamhetsformen. Det betyder att det nya bolaget måste realisera kontinuitetsprincipen och uppfylla kravet på identiskhet. De här kriterierna granskas i samband med inkomstbeskattningen, och tillämpningen av dem styrs av etablerad beskattnings- och rättspraxis. Tillämpningskriterierna behandlas också på ett utförligt och utmärkt sätt i propositionsmotiven.

Betänkande FiUB 13/2017 rd

Utskottet godkänner också den begränsning som regeringen föreslår och som avviker från skrivningen i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram. Befrielsen från överlåtelseskatt kommer således inte att gälla överföring av egendom till personbolag. Grunden för detta är att personbolags bolagsandelar inte ingår i basen för överlåtelseskatt. I motsats till överlåtelse av aktier i aktiebolag tas det alltså inte ut någon överlåtelseskatt för överlåtelse av de andelarna. Eftersom det inte heller finns något särskilt behov av att ändra gårdsbruksenheter till personbolag är avgränsningen motiverad i det här sammanhanget.

Utskottet har inte heller någonting att anmärka på den utredning av överlåtelse av egendom som ska visas upp för inskrivningsmyndigheten.

Propositionens konsekvenser

I propositionsmotiven redogör regeringen för de många olika drag i skattesystemet som påverkar valet av lämplig företagsform. I propositionen granskas verksamhet som bedrivs i en persons eget namn och verksamhet som bedrivs i form av aktiebolag. I fråga om båda dessa verksamhetsformer finns det självständiga skattefördelar vars betydelse är beroende på det aktuella fallet. Därför har man bara kunnat göra en approximativ bedömning av de praktiska konsekvenserna av propositionen. Det kan ändå antas att aktiebolagsformen blir vanligare inom jordbruket när skattekostnaden försvinner. Däremot uppskattas konsekvenserna för de enskilda rörelseidkarna och yrkesutövarna bli små. — En annan sak är hur de eventuella ändringar som hänför sig till sloandet av indelningen i förvärvskällor kommer att påverka bedömningen.

Konsekvenserna för de offentliga finanserna verkar även de bli små, åtminstone till en början. Intäkterna av överlåtelseskatten kommer att minska med omkring en miljon euro på årsnivå.

Samtidigt sägs det i propositionen att konsekvenserna för de offentliga finanserna i fortsättningen uppkommer huvudsakligen till följd av inverkan på inkomstskatteintäkterna. Det förklaras av de stora skillnader i skatteuttaget som beror på den nuvarande strukturen inom samfunds- och förvärvsinkomstbeskattningen och beskattningen av vinstutdelning. Om verksamhet i form av bolag blir vanligare kommer intäkterna av samfundsskatten att öka. Samtidigt kommer intäkterna av skatten på kapitalinkomster sannolikt att minska. Det gäller särskilt när de gårdsbruksenheter som bolagiseras är mycket lönsamma eller drivs som bisyssla.

Neutralitet är ett viktigt element i ett bra skattesystem. Då styr systemet i sig inte valen. Även om regeringens proposition är motiverad helt och hållet med tanke på konsekvensen i skattesystemet, synliggör den de spänningar som finns inom systemet. Utskottet vill därför också i detta sammanhang uttrycka sitt stöd för det projekt för en övergripande bedömning av de generella utvecklingsbehoven inom skattesystemet som kommer att startas vid finansministeriet.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Finansutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 109/2017 rd utan ändringar.

Betänkande FiUB 13/2017 rd

Helsingfors 14.11.2017

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Timo Kalli cent
vice ordförande Ville Vähämäki saf
medlem Timo Heinonen saml
medlem Eero Heinäluoma sd (delvis)
medlem Krista Kiuru sd
medlem Esko Kiviranta cent
medlem Elina Lepomäki saml
medlem Mats Nylund sv
medlem Aila Paloniemi cent
medlem Antti Rantakangas cent
medlem Markku Rossi cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Kari Uotila vänst
medlem Pia Viitanen sd
medlem Ozan Yanar gröna
ersättare Olavi Ala-Nissilä cent
ersättare Timo Harakka sd
ersättare Riitta Myller sd (delvis)
ersättare Mika Niikko saf.

Sekreterare var

utskottsråd Maarit Pekkanen.